

Dopolední část

Úkol č. 1

Nyní se žáci zúčastní hry nazvané "**Jazyková bariéra**". Dejte žákům základní pokyny.

Žáci utvoří dvě skupiny. V jedné bude 10 Němců a 5 Čechů a v druhé 10 Čechů a 5 Němců.

- Skupiny budou pracovat odděleně a budou plnit stejné úkoly.
- 10 studentů v každé skupině představuje společenskou většinu a zbylých 5 menšinu.
- Menšinám bude rozdána "**Žádost o azyl**" - mají 5 minut na to, aby žádost vyplnili.
- Většina bude na menšinu hovořit mateřským jazykem a bude se chovat k menšině odtažitě.
- Po pěti minutách si žádosti vyberou a budou po menšině chtít, aby odpověděli na otázky, které nevyplnili.
- Cílem je navodit situaci, kdy si lidé jazykově nerozumí a pocit bezradnosti. Nakonec budou pracovat ve dvojicích a vyplní otázky v pracovním listě.

Žákům, kteří budou ve hře představovat menšinu, rozdají příslušníci většiny tyto formuláře:

Žádost o azyl
1. Családi és utónév
2. Дата і месца нараджэння
3. Viimeisin osoite
4. Αποδυναρωτή ημερομηνία
5. Επάγγελμα ή κύριο απασχόληση
6. Başvuran kişiye eşlik eden refakatçi veya yakınlarının isimleri
7. Meio e local de entrada no país
8. Ghaliex titlob ghall-azilju?
9. Свидетельство преследований, на основании которых составлено заявление
10. Avez-vous déjà présenté une demande d'asyle auparavant? Veuillez donner des détails sur les pays, les dates et les motifs.
11. Dali imate rodnini ili poznanici vo ovaia zemja? Ako imate, navedete gi iminjata i adresite.

Po ukončení aktivity všichni vyhledají svého kolegu. Odpoví na následující otázky.

- Jaký jsi měl pocit z postavení menšiny?

Např. - nebyli rovnoprávní, neměli adekvátní podmínky k tomu, aby v klidu vyplnili formulář.

- Spatřil jsi nebo pocítil během hry nějakou diskriminaci? Pokud ano, kde?

Např. - Menšina neměla šanci komunikovat v jazyce, ve kterém by základní informace dokázala sdělit.

- Dostal jsi se někdy do podobné situace? Pokud ano, kdy a kde?

Osobní názor žáka.

Úkol č. 2

Nyní se v aktivitě "**Předsudek**" žáci zjistí a ujasní si, co je zdrojem tzv. "**xenofobie**".

Žáci budou pracovat s obrázky na nástěnce. Prohlédnou si je a najdou v nich znaky menšin, které mohou nahánět ostatním strach. Zapiší si je do pracovního listu.

Např. - vypadají zanedbaně, vypadají nebezpečně.

Odpoví na otázku:

To co jsi označil, patří mezi nejčastější příklady předsudků. Co je tedy předsudek? Vyber správnou odpověď.

a) názor na někoho nebo na něco založený na pravdivých informacích

b) situace, kdy nevím, co si o druhém člověku myslet

c) názor na někoho nebo na něco založený na zjednodušené a zkreslené zkušenosti

d) velmi otevřený přístup ke všemu cizímu

Úkol č. 3

Zapoj se do aktivity "**pohraniční kontrola**".

- Nyní si se žáci zúčastní hry, která bude simulovat situaci na hraničním přechodu. Setkají se tu členové pohraniční stráže a skupinka uprchlíků, která chce přejít hranice. Stráž se rozhodne, že jim v tom zabrání.
- Rozdejte žákům kartičky s rolemi, které budou během hry zastávat. Sdělte jim, aby se do rolí vžili.
- Žáci budou rozděleni na pohraniční stráž a uprchlíky.
- Cílem stráže je nepustit všechny uprchlíky, vybrat jen část z nich, která může přes hranice.
- Cílem uprchlíků je dostat se za každou cenu za hranice.
- Cílem aktivity je navození empatie s uprchlíky, pocitu bezmoci a strachu u pohraniční stráže.
- Než aktivita začne, dejte žákům dost času na přípravu postupu.
- Aby byla situace reálnější, můžete žákům připravit rekvizity - tašky, deky, uniformy atd.
- Žáci na závěr napíší odpovědi na otázky.

MUNDANI

Kartičky s rolemi:

role č. 1 - pohraniční stráž

Budeš příslušníkem pohraniční stráže. Tvým úkolem je hlídat hranice a nikoho nepustit. Až uvidíš blížící se skupinu uprchlíků, buď nekompromisní a plň rozkazy.

role č. 2 - velitel pohraniční stráže

Budeš velitelem pohraniční stráže. Tvým úkolem je hlídat hranice a nikoho nepustit. Nakonec se slituješ a dovolíš tvým podřízeným, aby vybrané jedince, kteří vypadají nebezpečně, pustili přes hranice.

role č. 3 - uprchlík

Budeš uprchlíkem. Tvým úkolem je přesvědčovat, prosit a naléhat na pohraničníky, aby tě pustili přes hranice.

role č. 4 - stařec

Budeš představovat starého člověka, který sebral všechny síly a snaží se přejít hranici.

role č. 5 - uprchlík - dítě

Budeš dítětem, které doprovází rodiče.

Žáci napíší odpovědi na otázky v pracovním listě.

Jak se cítili a projevovali uprchlíci, když zjistili, že je stráž nepustí?

Např. - cítili se bezmocně, naštvaně, neví, co s nimi bude dál.

Proč je stráž nechtěla pustit?

Plnila rozkazy.

Proč nakonec pustila jen někoho? Koho a proč vybrala?

MUNDANI

Osobní názor žáka.

Jak se v této situaci projevila xenofobie?

Stráž nepustila toho, kdo se jim zdál nebezpečný.

Jakou roli sehráli předsudky?

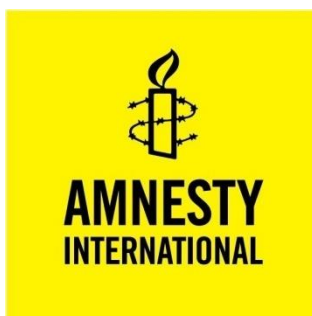
Nikdy tyto uprchlíky neviděli, nic o nich nevěděli, a přesto rychle rozhodli, kdo může jít a kdo ne.

Odpolední část

Úkol č. 1

Pustíme se do aktivity "**Kdo pomáhá menšinám?**".

Žáci vytvoří pomocí pastelek, fixů a papírů logo, které by mělo podle nich symbolem pomoci diskriminovaným menšinám. Mohou se inspirovat symbolikou organizací, které bojují proti bezpráví. Využijí znalostí z předešlých aktivit.

- Na závěr aktivity koordinujte prezentaci loga ostatním skupinám.

Úkol č. 2

Nyní se v rámci aktivity "**Žijeme na špatném místě**" žáci seznámí s tzv. „**sociálně vyloučenou lokalitou**“ a to prostřednictvím romské menšiny, která je v České republice z národnostních menšin nejpočetnější a z velké části tvoří vyloučené lokality.

- **Žáci si přečtou základní informace o Romech a sociálně vyloučené lokalitě.**

Romové

- nejpočetnější menšina v ČR
- kolem 300 000 lidí
- na území dnešní ČR přišli koncem 14. st.
- nejvíce ohroženi sociálním vyloučením

Sociálně vyloučená lokalita

- ohraničená oblast s nevyhovujícím bydlením
- lidé zde mají špatný přístup institucím a službám
- je zde vyšší nezaměstnanost, kriminalita, nízká vzdělanost, problémy se školní docházkou
- špatný stav budov, časté bydlení v ubytovnách

- a) **Prohlédnou si obrázky na nástěnkách. Najdou na nich každodenní situace z běžné sociálně vyloučené lokality. Žáci přemýšlí a diskutují o životě v takových podmínkách.**

Odpovězte si na otázky:

Jaká je úroveň bydlení?

Např. – bydlí ve špatných podmínkách, domy a byty jsou hodně zanedbané.

V jaké finanční situaci tyto rodiny žijí?

Např. – podle úrovně bydlení, okolí a oblečení je finanční situace špatná.

Vadilo by ti, kdyby lidé z obrázků bydleli vedle tebe v ulici nebo sousedním bytě?

Osobní názor žáka.

Pokud vadilo, proč? Čeho se obáváš?

Osobní názor žáka.

MUNDANI

Projevili se u tebe předsudky? Pokud ano, proč?

Osobní názor žáka.

b) Na nástěnce si prohlédnou obrázek dítěte s charakteristikou jeho okolí.

Na papír, který žákům rozdáte, nakreslí pomocí pastelky a fix budoucnost dítěte, které je nuceno žít v takových podmínkách. Obrázky pověste na nástěnky.

- Jaké vyhlídky mají malí obyvatelé sociálně vyloučené lokality do budoucna?

Např. – problémem asi bude se vymanit z tohoto prostředí.

- Jak bys to změnil?

Osobní názor žáka.

Úkol č. 3

Aktivita "Romské tradice"

Romové se i přes problémy s integrací mohou chlubit bohatou oblastí národnostních tradic. Mezi základní přednosti vždy patřila romská hudba. Pusťte žákům ukázkou romské písně.

Jak na tebe romská hudba působí?

Osobní názor žáka.

O čem asi tato píseň vypráví?

Osobní názor žáka.

Na nástěnce je uvedeno několik romských slov. Pokuste se složit krátký text o životě romského dítěte a v textu použijte uvedená slova. Na závěr texty představte ostatním a pověste na nástěnku. Koordinujte závěrečnou prezentaci.

příklady romských slov:

o dad	otec
o papus	děda
e daj	matka
e phen	sestra
lačo džives	dobrý den
he	ano
na	ne

Romština

- mnoho slov je přejatých z jazyků národů, jejichž územími Romové ve své historii putovali
- základem jsou slova indického původu, mezi nejstarší výpůjčky patří slova z perštiny a řečtiny
- jednotlivé dialekty používané v různých zemích se odlišují množstvím těchto přejatých slov, celkovou slovní zásobou, fonetikou, ale i gramatikou

romská vlajka

- z modrého pruhu v horní polovině, zeleného pruhu v polovině dolní a z červené čarky s 16 paprsky umístěné uprostřed
- čakra odkazuje na indický původ romského národa
- zelený a modrý pruh symbolizují život věčných poutníků po zelené zemi pod blankytnou oblohou

MUNDANI

Mezi romské tradice patří mnoho řemesel. Žáci si prohlédnou obrázky v pracovním sešitě a napíší k nim, o jaké řemeslo jde.

Mezi romské tradice patří košíkářství, korytářství, kovářství, kotlářství, zvonkařství, výroba košťat a kartáčů, koňské handlířství. Romové byli vždy výbornými muzikanty.

košíkářství

hudba

Zdroj, autor:

Gymnázium Teplice

HRWlogo. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): WikimediaFoundation, 2001-, 24.01.10 [cit. 2019-03-15]. Dostupné z:

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/e/e2/Hrw_logo.svg.

Amnesty logo 2008. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): WikimediaFoundation, 2001-, 24.01.10 [cit. 2019-03-15]. Dostupné pod licencií WikimediaCommons z: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/de/2/20/Amnesty_logo_2008.svg.

Council-of-europe. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): WikimediaFoundation, 2001-, 30.12.2008 [cit. 2019-03-15]. Dostupné z: <https://upload.wikimedia.org/wikipedia/de/e/e0/Council-of-europe.svg>.

Flag of the Romani people. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): WikimediaFoundation, 2001-, 23.08.2014 [cit. 2019-03-15]. Dostupné z: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/1/10/Flag_of_the_Romani_people.svg.

Woman weaving baskets near Lake Ossa. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 07.08.2006 [cit. 2019-03-15]. Dostupné pod licencií Creative Commons z: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/c/cd/Woman_weaving_baskets_near_Lake_Ossa.jpg

BOBEK, Zdeněk. Romany musicians. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): WikimediaFoundation, 2001-, 23.08.2005 [cit. 2019-03-15]. Dostupné pod licencií Creative Commons z: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/1/15/Romany_musicians.jpg.

